

החלטת רשות החשמל משיבה מס' 745 מיום 15.07.2026

החלטה מס' 74506- הוראת שעה להתליית הליכי בחינה ומתן תשובות מנהל המערכת לבקשות חיבור של מתקני חוות שרתים בהספק של 8 מו"א ומעלה לרשת החשמל

בהתאם לסמכויותיה לפי חוק משק החשמל, התשנ"ו – 1996, ויתר סמכויותיה לפי כל דין, ולאחר ששקלה את השפעות הגידול חסר התקדים בביקוש לחשמל מצד מתקני מחשוב עתירי אנרגיה (חוות שרתים) על יציבות משק החשמל, אמינות האספקה לצרכנים והעלויות המשקיות, קובעת בזאת רשות החשמל (להלן – "**הרשות**") כדלקמן:

- 1. הקפאת טיפול בבקשות חדשות ובבקשות תלויות ועומדות:** בתקופת תוקפה של החלטה זו, מנהל המערכת יתלה זמנית את הטיפול, הבחינה מתן התשובות לבקשות לפי אמות מידה 35 יב(א) או 35 כג(א) שעניינן חיבור לרשת החשמל של חוות שרתים בהספק של 8 מו"א ומעלה. מנהל המערכת לא יקבל או יבחן בקשות מידע חדשות מסוג זה במהלך התקופה האמורה.
- 2. אי-מתן התחייבויות חדשות:** במהלך תוקפה של החלטה זו, ממנהל המערכת לא יתן התחייבויות חדשות לשמירת מקום ברשת על סמך תשובות מנהל המערכת שניתנו ערב קבלת החלטה זו, ואשר טרם גובשו לכדי התחייבות כדין.
- 3. חריגים והגנת הסתמכות:** החלטה זו אינה חלה על פרויקטים שקיבלו התחייבות חתומה ושמירת מקום כדין ממנהל המערכת ונמצאים בשלבי תיאום טכני; אלו ימשיכו בקידומם ויחוברו לרשת בהתאם לתנאים המקוריים שנקבעו להם, ובכפוף לתחולתו של ההחלטה שתתקבל לאחר סיום השימוע שפורסם בעניין חיבור צרכנים גדולים לרשת.
- 4. פנייה לקבלת עמדות בכתב:** הציבור מוזמן להגיש את התייחסותו להחלטה זו בתוך 30 ימים, עד ליום 19.8.2026.
- 5. תחילה ותוקף:** תחילת ההחלטה (הוראת שעה) ממועד פרסומה באתר הרשות והיא תהיה בתוקף למשך 140 ימים, עד ליום 7.12.2026.
- 6. הוראת שעה לתיקון אמות המידה מצורפת כנספח להחלטה זו.**

ביאורים:

- 1. פיתוח יכולות בינה מלאכותית (AI) ומחשוב מתקדמים מהווה יעד לאומי אסטרטגי למדינת ישראל, כפי שבא לידי ביטוי בהחלטות הממשלה מס' 3586 ומס' 3907. יחד עם זאת, החלטת**

ממשלה 3586 הטילה במפורש על רשות החשמל את החובה לבחון ולקבוע כללים ייעודיים לחיבור צרכנים אלו, מתוך ראייה כוללת של שרידות, יציבות ואמינות רשת החשמל הארצית. בהמשך לכך, פרסמה הרשות ביום 15.06.2026 שימוע להוספת אמות מידה ייעודיות לצרכנים גדולים במיוחד.

2. מאז עריכת השימוע, נוצר שינוי נסיבות קיצוני ופתאומי במשק החשמל: בתוך כחודשיים הוגשו למנהל המערכת בקשות מידע לחיבור חוות שרתים בהיקף של כ-19,000 מגה-וואט. היקף זה מצטרף לצבר קיים של 8,000 מגה-וואט בקשות פתוחות שהוצגו בשימוע. סך ביקוש זה (27 גיגה-וואט) עולה באופן דרמטי על כלל כושר הייצור וההולכה המתוכנן של מדינת ישראל לעשורים הקרובים.

3. נוכח התפתחות קיצונית זו, התריע מנהל המערכת בפני רשות החשמל ושר האנרגיה ותשתיות, כי אין באפשרותו להוציא תשובות נוספות ללא סיכון ליציבות מערכת החשמל ולפיכך הוא השהה את הטיפול בבקשות. בהמשך לכך נערכו בשבועות האחרונים דיונים בנושא בהשתתפות משרד האנרגיה, רשות החשמל ומנהל המערכת, שמהם עלו הנתונים הבאים:

א. היקף ההתחייבויות שניתנו עד כה על-ידי מנהל המערכת לחוות שרתים עומד על כ-1.5 גיגה וואט, אשר ככול שימומשו יהוו כ-10% מסך הצריכה המשקית כבר בתחילת העשור הבא. שיעורים אלו גבוהים ביחס למדינות מפותחות אחרות, ומהווים פי 3-4 מהיקף כוח העיבוד שהמליצה עליו ועדת נגל¹ ומהמתכנית הלאומית לבינה מלאכותית שאושרה בממשלה ביוני 2026².

ב. עוד הציג מנהל המערכת בדיונים אלו כי היקף ההתחייבויות שניתנו ממצה את סך יכולת הייצור של משק החשמל עד שנת 2035 וכי בהתאם לקריטריוני האמינות לצרכי תכנון מערך הייצור³ לא ניתן להתחייב על חיבור נוסף של מתקני צריכה מסוג חוות שרתים. כלומר מנהל המערכת לא יכול להוציא תשובות נוספות לחיבור ללא חריגה מקריטריוני המערכת, ולחילופין "נגיסה" ברזרבה השמורה להתפתחות הגידול הטבעי של שאר המשק ובכך להביא לפגיעה משקית חמורה אף יותר.

ג. כפי שהרשות ציינה גם בשימוע בנושא, קיימת תופעה נרחבת של הגשת בקשות חיבור בעלות היתכנות הקמה נמוכה או שלא יבשילו לצריכה בפועל. במבחן התוצאה, מצב זה מביא לשימוש לא יעיל במשאבי רשת החשמל ומערך הייצור המשקי, המהווים משאב במחסור, ומקשים על יכולת התכנון של הרשת באופן מיטבי שיאפשר מענה לכלל הצרכים המשקיים לרבות, הקמה של כח מחשוב מתקדם הנדרש להתפתחות המשק.

¹ הוועדה הלאומית להאצת תחום הבינה המלאכותית – אוגוסט 2025

² התכנית הלאומית לבינה מלאכותית

³ קריטריון האמינות המשקי לצרכי תכנון מערך הייצור.

ד. המשך מתן מענה פרטני לבקשות בנסיבות אלו, ללא ראייה תכנונית כוללת, היה מחייב את מנהל המערכת להנפיק תשובות שליליות גורפות לכלל המבקשים החדשים, בשל חוסר יכולת פיזית לחברם ללא סיכון מיידי ליציבות הרשת.

ה. לחלופין, היעדרות לבקשות אלו הייתה חוסמת לחלוטין את המערכת שנים רבות קדימה, מביאה לניצול לא יעיל של משאב ציבורי במחסור, ועשויה הייתה להטיל עלויות עתק על כלל צרכני החשמל בישראל.

4. בהמשך לדיונים אלו ביקשה רשות החשמל ממנהל המערכת לקיים דיון שבו יוצגו הנחות היסוד המהוות בסיס לבדיקת הבקשות ובכלל זה יכולת הייצור המשקית וקיבולת הגז החזויה שתידרש בכדי לספק את הגידול בצריכה מחוות השרתים. מנהל המערכת הצביע על כך שמתן התחייבות לחיבורים נוספים, ומימושם בפועל, עלולים להביא את המשק להיקף צריכות גז משמעותיות יותר מהנתון בדבר היקף השימוש בגז שהוצג עד כה ושהיווה בסיס גם להמלצות הרשות בדיונים בוועדת יצוא הגז ("וועדת דין").

5. משכך, בכדי שמנהל המערכת לא יוציא תשובות שליליות לכלל הבקשות, הרשות קובעת הוראת השעה זמנית ומידתית לטיפול בבקשות, כפי שנקבע בהחלטה, למשך 140 ימים (המקבילים ל-90 ימי עבודה הנדרשים למנהל המערכת). תקופה זו מיועדת לבצע עבודת מטה משותפת של רשות החשמל, משרד האנרגיה ומנהל המערכת במטרה:

א. לבחון את השלכות החיבורים על היתירות במקטע הייצור ומקטע הרשת, עתודות הגז הטבעי ועל התעריפים לצרכן.

ב. לקבוע תנאי סף נוקשים וברורים שימנעו "שמירת מקום פיקטיבית" וגריעת יכולת חיבור מיזמים רציניים.

ג. להבטיח כי הקצאת המשאב המוגבל תיעשה באופן שוויוני, שקוף ומיטבי לטובת המשק כולו.

6. הרשות סבורה כי מדובר בצעד המידתי והאחראי ביותר, הנידרש נוכח הנסיבות שהוצגו, המאזן נכונה בין צרכי התעשייה לבין חובת המדינה להבטיח את אמינות אספקת החשמל לכלל אזרחי ישראל.

7. הרשות ערה לקושי הגלום בקביעת מגבלות ייעודיות לסקטור תעשייתי ספציפי, בשים לב לחובת הרשות לנהוג בשוויוניות ובהגינות כלפי כלל הצרכנים. יחד עם זאת, מקרה דנן, מצאה הרשות, כי קצב הגידול חסר התקדים והפתאומי של צרכנים מסוג זה דווקא, מצדיקה התייחסות מיוחדת. בעוד שצרכנים גדולים מסורתיים (כגון מפעלי תעשייה, תשתיות תחבורה או בתי חולים) מציגים ביקוש הדרגתי, צפוי וליניארי המתפרס על פני שנים רבות ומאפשר למשק החשמל להיערך אליו,

תעשיית חוות השרתים מציגה "הסתערות" פתאומית ובו-זמנית על הרשת. הגשת בקשות בהיקף של כ-19,000 מגה-וואט בתוך כחודשיים היא תופעה ייחודית שלא התרחשה באף סקטור אחר, ואף חריגה ברמה בינלאומית, אשר פוגעת בהליכי התכנון והקצאת המשאבים הציבוריים. היקפים אלו משמעותיים באופן מיוחד גם לאור מקדם העמסה החזוי של חוות שרתים שצפוי להיות גבוה, רציף בהיקף משמעותי ביחס לגודל הציבור ממה שמסק החשמל הכיר עד היום, ובהתאם מהווה תופעה ייחודית מבחינה צרכנית.

8. לפיכך, התליית הבקשות אלה נשענת על אבחנה עניינית ומידתית המתחייבת מהמאפיינים ההנדסיים והכלכליים הייחודיים של חוות השרתים, שאין להם אח ורע בקרב צרכנים אחרים במשק החשמל.

9. מובהר כי בקשות שקיבלו התחייבות כדין ושנמצאות בשלב התיאום הטכני ימשך קידומן ויחוברו לרשת בהתאם לתנאים שנקבעו להם. כפי שצויין קודם, הרשות ערה לכך שיתכן שישנן התחייבויות שניתנו אך אינן עומדות בתנאי הסף שהציעה הרשות בשימוע או שישנו חוסר היתכנות של מחזיק הציבור לקדם בעצמו את הדרישות שנקבעו לו, והרשות הציעה לקבוע כלים להתמודדות עם מקרים אלו במסגרת השימוע.

10. אף שמדובר בהוראת שעה זמנית ודחופה המתחייבת מהנסיבות שפורטו, ומתוך מחויבות לעקרונות של שקיפות מנהלית ושיתוף הציבור, הרשות מזמינה את ציבור הצרכנים, היזמים, גורמי התעשייה וכל גורם מעוניין אחר, להגיש את הערותיהם, השגותיהם והתייחסויותיהם בכתב להחלטה זו, או ביחס לבחינה שתבצע הרשות בתקופה זו, בתוך 30 ימים ממועד פרסומה של החלטה, היינו, עד ליום 19 באוגוסט 2026. ככל שיימצא כי יש בהתייחסויות אלה כדי להשפיע על תנאי הוראת השעה, על אופן יישומה או על גיבוש אסדרת הקבע לחוות השרתים – הרשות תעדכן את החלטה בהתאם.

נספח – הוראת שעה

על אף האמור בכללי משק החשמל (אמות מידה לרמה, לטיב ולאיכות השירות שנותן ספק שירות חיוני), התשע"ח-2018 (להלן – הכללים העיקריים), לעניין התקופה שמיום ו' באב תשפ"ו (20 ביולי 2026) עד יום כ"ז בכסלו תשפ"ז (7 בדצמבר 2026) יראו כאילו בכללים העיקריים –

באמת מידה 35, אחרי סעיף (ה) יבוא :

"(ו) בתקופה שמיום ו' באב תשפ"ו (20 ביולי 2026) ועד יום כ"ז בכסלו תשפ"ז (7 בדצמבר 2026) מנהל המערכת לא יטפל בבקשות שהוגשו לפי אמת מידה זו, שעניין חיבור לרשת החשמל של חוות שרתים בהספק של 8 מו"א ומעלה. כמו-כן, מנהל המערכת לא יתן התחייבויות חדשות לשמירת מקום ברשת על סמך תשובות מנהל המערכת שניתנו לפני יום ו' באב תשפ"ו (20 ביולי 2026), ואשר טרם גובשו לכדי התחייבות כדין.

באמת מידה 35כג, אחרי סעיף (ד) יבוא :

"(ה) בתקופה שמיום ו' באב תשפ"ו (20 ביולי 2026) ועד יום כ"ז בכסלו תשפ"ז (7 בדצמבר 2026), מנהל המערכת לא יטפל בבקשות שהוגשו לפי אמת מידה זו, שעניין חיבור לרשת החשמל של חוות שרתים בהספק של 8 מו"א ומעלה. כמו-כן, מנהל המערכת לא יתן התחייבויות חדשות לשמירת מקום ברשת על סמך תשובות מנהל המערכת שניתנו לפני יום ו' באב תשפ"ו (20 ביולי 2026), ואשר טרם גובשו לכדי התחייבות כדין.